

23096-SOCIOLOGIA DE LES RELACIONS

LABORALS II

TEMA 1

EL TREBALL EN LA SOCIETAT INDUSTRIAL

-El concepte de treball.

-Formes de treball. Treball productiu i no productiu: treball i ocupació.

-Els processos d'assalarització massiva i l'estructura de classes a la societat industrial. -
Perspectives sobre l'estratificació social i les seves repercussions sobre l'anàlisi del treball.

-Bibliografia:

-Borderías, C.; Carrasco, C. i Alemany, C. (comps.) (1994) : Las mujeres y el trabajo. Rupturas conceptuales, Icaria-FUHEM, Madrid.

-García Ferrando, M. (1988) : "Estratificació social i classes socials", a AAVV, Pensar la nostra societat, Gregal, Valencia.

- Giddens, A. (1991): Sociología, Alianza Universidad, Madrid. -Laurin-Frenette, N. (1990) : Las teorías funcionalistas de las clases sociales. Sociología e ideología burguesa, Siglo XXI, Madrid.

-Morales, J. i Abad, L.V. (1988) : Introducción a la sociología, Tecnos, Madrid.

-Olin Wright, E. (1983): Clase, crisis y estado, Siglo XXI, Madrid.

-Pahl, R. (1990) : "De l'economia informal a formes de treball. Models i tendències transaccionals", a Papers, n' 34. -Feito, R. (1995) : Estructura social contemporánea, Siglo XXI, Madrid.

-Crompton, R. (1994): Clase y estratificación, Tecnos, Madrid.

TEMA II

LA DIVISIÓ DEL TREBALL: UN PROCÉS HISTÒRIC EN L'ORGANITZACIÓ DE L'EMPRESA I DEL TREBALL

-Revolució industrial i capitalisme. La fàbrica.

-Divisió del treball. Parcel·lació i especialització de les tasques i de les funcions laborals. -La destrucció de l'ofici com a mecanisme de control del treball. L'accentuació de la divisió del treball: la disciplina taylorista.

- El sistema taylorista-fordista. Producció i consum en massa en el fordisme.
- L'origen de l'Estat del Benestar: un sistema de legitimació i de consens.

Bibliografia:

- AAVV (1994): El Estado del Bienestar, Columna-CONC, Barcelona
- Coriat, B. (1983): El taller y el cronómetro, Siglo XXI, Madrid.
- Finkel, L. (1994): La organización social del trabajo, Pirámide, Madrid.
- Friedeson, P. (1988) "La llegada a Europa de la cadena de montaje", a Sociología del Trabajo, nº. 2. -Picó, J. (1990) : Teorías sobre el Estado del Bienestar, Siglo XXI, Madrid.
- Marglin, S. (1977) : "Orígenes y funciones de la parcelización del trabajo. ¿Para qué sirven los patronos?"
- Gorz, A.: Crítica de la división del trabajo, Laia, Barcelona.
- Navarro, V. (1991) : "Producción y Estado del Bienestar", a Sociología del Trabajo, nº 12.
- Prida, B. (1987) : "Viejas y nuevas formas de organización del trabajo", a Garmendia, J. A. i d'altres, Sociología industrial y de la empresa, Aguilar, Madrid.
- Taylor, F.M.(1970): Management científico, Oikos Tau, Barcelona.

TEMA III.

CRISI DEL FORDISME, INNOVACIÓ TECNOLÒGICA I TRANSFORMACIONS EN EL TREBALL

- Les rigideses del model taylorista-fordista en el context de la crisi econòmica. Factors que propicien el qüestionament del model taylorista-fordista.
- La flexibilitat com a resposta a la crisi del fordisme. La flexibilitat interna i externa en l'ús de la mà d'obra.
- La innovació tecnològica com a factor de flexibilitat a l'empresa.
- Innovació tecnològica: transformacions en l'organització de l'empresa i estratègies dels agents socials.

-Canvis en les qualificacions i en els perfils professionals requerits.

-Bibliografia:

-Ait-El-Hadj, S (1990) : Gestión de la tecnología: la empresa ante la mutación tecnológica, Gestión 2000, Barcelona.

-Castillo, J.J. (comp.) (1992) : La automatización y el futuro del trabajo, Ministerio de Trabajo, Madrid.

-Coriat, B. (1993): El taller y el robot, Siglo XXI, Madrid. -Finkel, L. (1994): op. cit.

-Gómez, M.; Sánchez, M. i De la Puerta (comps.) (1992): El cambio tecnológico hacia el nuevo milenio, Icaria, Madrid.

-Hyman, R. y Streeck, W. (comps.) (1993) : Nuevas tecnologías y relaciones industriales, Ministerio de Trabajo, Madrid.

-Lope, A. (1994) : Innovació Tecnològica: Ocupació, gestió de la mà d'obra i canvis organitzatius a les empreses, Fundació Jaume Bofill, Barcelona.

-Martín, A. y Lope, A. (1994): "Dinámica de las cualificaciones y políticas de recursos humanos", a Economía y Sociología del Martín, A. (1991): "Flexibilidad e innovación", a AAVV, Transformaciones del derecho del trabajo. Institut d'Estudis Laborals. Universitat de Barcelona.

Trabajo nº 21-22.

-Miguélez, F. i d'altres (1993) : El impacto económico, social y laboral de los Juegos Olímpicos de 1992 en Barcelona ciudad y su entorno, Grup d'estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball(QUIT), UAB, Barcelona (mimeo).

-OCDE (1990): Las nuevas tecnologías en la década de los noventa: una estrategia socioeconómica, Ministerio de Trabajo, Madrid.

-Piore, M. y Sabel, Ch. (1990): La segunda ruptura industrial, Alianza Editorial. Madrid.

-Sanchís, E. (1989) : "Cambio técnico y cualificaciones. Últimas contribuciones a un debate siempre abierto", a Sistema, nº 90.

TEMA IV.

CANVIS EN L'OCUPACIÓ I EN L'ESTRUCTURA OCUPACIONAL: DE LA SOCIETAT INDUSTRIAL A LA SOCIETAT POSTINDUSTRIAL

- Les bases del desenvolupament tecnològic i les seves repercussions socials.
- Canvi tecnològic i canvi social.
- Innovació tecnològica i ocupació: una relació complexa.
- Transformacions en el volum de l'ocupació i en l'estructura ocupacional.
- Tendències i contradiccions: disminució dels treballadors manuals i augment del nombre de tècnics.
- Les noves professions.
- Les anàlisis actuals sobre l'estructura social en les societats avançades
- L'era de la societat postindustrial?.

-Bibliografia:

- Carabaña, J. i De Francisco, A. (Comps.) (1993): Teorías contemporáneas de las clases sociales, Pablo Iglesias, Madrid.
- Castells, M. i d'altres (1986) : Nuevas tecnologías, Economía y Sociedad en España (2 vols.), Alianza, Madrid.
- EOI (1994): Estructura social española 1994, EOI, Madrid.
- Friedrichs, G.; Schaff, A. (1982): Microelectrónica y sociedad, para bien o para mal, Alhambra, Madrid. -Giddens, A. (1991): op. cit.
- Kapilinsky, R. (1989) : Microelectrónica y empleo, Ministerio de Trabajo, Madrid.
- Lacalle,, D. (comp.) (1988) : Nuevas tecnologías y transformaciones del conjunto salarial, FIM, Madrid.

-Lope, A. (1994): op. cit.-

-Miguélez, F. i Prieto, C. (dirs.) (1991): Las relaciones laborales en España, Siglo XXI, Madrid.

-Salcedo, S. (1988) : "La societat post-industrial: reforma u utopia", en AAVV, Pensar la nostra societat, Grecal, Valencia.

-Sarmartín, J. i d'altres (eds.) (1992): Estudios sobre sociedad y tecnología, Anthropos, Barcelona.

TEMA V.

LA REDEFINICIÓN DEL SIGNIFICAT SOCIAL DEL TREBALL

-Els canvis en el significat social del treball en les societats avançades.

-Treball i desocupació. L'atur com a problema estructural i les seves alternatives

-El treball en els joves.

-Transformacions en la importància i en els valors socials respecte al treball.

Bibliografia:

-AAVV (1990): "Educación, formación y empleo en el umbral de los noventa", a Revista de Educación nº 293 (monográfico).

-Blanch, J.M. (1990) : Del viejo al nuevo paro. Un análisis psicológico y social, Public. Universitaria-INEM, Barcelona. -Finkel, L. (1994): op. cit.

-Gorz, A. (1995): Metamorfosis del trabajo, Sistema, Madrid. -Requena, F. (1991) : Redes sociales y mercado de trabajo, Centro de Investigaciones Sociológicas, Madrid.

-Sanchís, E. (1991): De la escuela al paro. Madrid. Siglo XXI.

-Offe, C. (1992): La sociedad del trabajo. Problemas estructurales y perspectivas de futuro, Alianza, Madrid.

AVALUACIÓ

D'acord amb el caràcter quadrimestral de l'assignatura no es realitzaran exàmens parcials, únicament les corresponents proves escrites finals. Es duran a terme dues practiques que tindran una incidència del 15% en la nota final. La participació a les classes, per mitjà de mecanismes que s'especificaran a l'inici del curs, influirà en l'avaluació.